

MBM-002-001217 Seat No. _____

B. Com. (Sem. II) (CBCS) Examination
March / April - 2018
Advanced Statistical - II
(Old Course)

Faculty Code : 002
Subject Code : 001217

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુએ ગુણા દર્શાવ્યા છે.

- 1 (અ) સંભાવના એટલે શું ? સંભાવનાનો સરવાળાનો નિયમ સાબિત કરો. 10
(બ) ગણ દર્શાવવાની રીતો જણાવી ગણના પ્રકારો જણાવો. 10

અથવા

- 1 (અ) જો $P(A) = \frac{1}{3}$, $P(B') = \frac{1}{4}$ અને $P(A \cap B) = \frac{1}{6}$ 10
હોય તો $P(A \cup B)$, $P(A' \cap B')$ અને $P(A'/B')$ શોધો.
(બ) જો $A = \{1, 2, 3, 4\}$, $B = \{2, 4, 6, 8\}$ અને $C = \{3, 4, 5, 6\}$ 5
હોય તો સાબિત કરો કે $A \cap (B \cap C) = (A \cap B) \cap C$.
(ક) A સાચું બોલે તેની સંભાવના 0.6 છે. B સાચું બોલે તેની સંભાવના 0.7 છે. જો બંને એક વિધાન ઉપર સહમત થતા હોય તો વિધાન સાચું હોવાની સંભાવના શોધો.

- 2 (અ) ગાણાતીય અપેક્ષાનો અર્થ જણાવી તેના ગુણધર્મો વિશે જણાવો. 10
(બ) દ્વિપદી વિતરણ સમજાવી તેના ગુણધર્મો અને ઉપયોગો જણાવો. 10

અથવા

- 2 (અ) એક યાદચિક અસતત ચલ X નું સંભાવના વિતરણ નીચે પ્રમાણે છે. 10

$X = x$	0	1	2	3	4	5	6	7
$P(X = x)$	0	K	$2K$	$2K$	$3K$	K^2	$2K^2$	$7K^2 + K$

- (1) K ની કિંમત શોધો.
(2) x નાં સંભાવના વિતરણનાં મધ્યક અને વિચરણ શોધો.

- (બ) એક શહેરમાં 50 દિવસનાં સમયગાળામાં 10 દુર્ઘટના ઘટે છે. 5
 જો દરરોજની દુર્ઘટનાઓ પોયસન વિતરણને અનુસરતી હોય તો એક દિવસમાં 3 અથવા વધારે દુર્ઘટના થવાની સંભાવના શોધો.

$$\left(e^{-2} = 0.8187 \right)$$

- (ક) એક દ્વિપદી વિતરણનો મધ્યક 6 અને પ્ર.વિ. $\sqrt{2}$ છે તો વિતરણનાં 5
 પ્રાચલો શોધો અને $P(x=1)$ શોધો.

- 3 (અ) વક્તનાં અન્વાયોજનનો અર્થ જણાવી તેના ફાયદાઓ અને ગેરફાયદાઓ 10
 જણાવો.

- (બ) દ્વિધાતી પરવલયનાં અન્વાયોજન વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 5

અથવા

- 3 નીચે આપેલ માહિતી પરથી દ્વિધાતી પરવલયનું અન્વાયોજન કરો અને 1998નાં 15
 વર્ષ માટે કિંમતનું અનુમાન કરો.

વર્ષ	1992	1993	1994	1995	1996	1997
કિંમત	26	31	40	51	66	86

- 4 (અ) સામયિક શ્રેષ્ઠીનાં ઘટકો જણાવો. 10
 (બ) અત્યકાલીન વધઘટ પર ટૂંકનોંધ લખો. 5

અથવા

- 4 (અ) નીચે આપેલ માહિતીને આધારે ન્યૂનતમ વર્ગની રીતે સુરેખ વલણ મેળવો. 10

વર્ષ	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
ઉત્પાદન	19.4	20.2	20.4	21.4	23.8	25.8	24.8	29.6

આ ઉપરથી 1993, 1995 અને 2000નો વર્ષ માટે વલણ મૂલ્ય મેળવો.

- (બ) આપેલ માહિતીને આધારે મોસમી સૂચકઅંકની ગણતરી કરો. 5

મોસમ	ઉત્પાદન		
	1995	1996	1997
શિયાળો	21	18	30
ઉનાળો	30	33	27
ચોમાસુ	15	18	21

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions are compulsory.
 (2) Marks are indicated on right side.

- 1** (a) What is probability ? Prove the addition theorem of probability **10**
 (b) Write the methods of describing set and also write the types of set. **10**

OR

- 1** (a) If $P(A) = \frac{1}{3}$, $P(B') = \frac{1}{4}$ and $P(A \cap B) = \frac{1}{6}$ then find $P(A \cup B)$, $P(A' \cap B')$ and $P(A' / B')$. **10**
 (b) If $A = \{1, 2, 3, 4\}$, $B = \{2, 4, 6, 8\}$ and $C = \{3, 4, 5, 6\}$ **5** then prove that $A \cap (B \cap C) = (A \cap B) \cap C$.
 (c) The probability that A speaks the truth is 0.6 and B speaks the truth is 0.7. If both agree about a statement find the probability that the statement is true. **5**

- 2** (a) Explain mathematical expectation state the properties of it. **10**
 (b) Explaining binomial distribution state the properties and uses of it. **10**

OR

- 2** (a) The probability distribution of discrete r.v. X is as under. **10**

$X = x$	0	1	2	3	4	5	6	7
$P(X = x)$	0	K	$2K$	$2K$	$3K$	K^2	$2K^2$	$7K^2 + K$

Find :

- (1) value of K
 (2) mean and variance
 (b) In a town 10 accidents took place in a span of 50 days. **5** If the accident per day follows the Poisson distribution find the probability that there will be three or more accidents in a day.

$$\left(e^{-2} = 0.8187 \right)$$

- (c) For a binomial distribution mean = 6 and S.D. = $\sqrt{2}$, **5** find its parameters and $P(x = 1)$.

- 3** (a) Explain the meaning of curve fitting. Write the uses and **10** limitations of it.
 (b) Write short note on second degree parabola. **5**

OR

- 3** Fit the second degree parabola and estimate the price of **15** year 1998 from the following data.

Year	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Price	26	31	40	51	66	86

- 4** (a) Explain the components of time series. **10**
 (b) Write short note on short term variation. **5**

OR

- 4** (a) Obtain linear trend by the method of least square from **10** following data. Obtain the trend values for the year 1993, 1995 and 2000 from it.

Year	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Production	19.4	20.2	20.4	21.4	23.8	25.8	24.8	29.6

- (b) Find the seasonal index number from the following data. **5**

Season	Production		
	1995	1996	1997
Winter	21	18	30
Summer	30	33	27
Rainy	15	18	21